

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28	%
--	-----------	----------

II. Gramatika:

	20	%
--	-----------	----------

III. Civilizacija:

	10	%
--	-----------	----------

Ukupni broj bodova:

	58	%
--	-----------	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Srednja škola hrvatski kralj Zvonimir, Krk

Nadnevak natjecanja: 19. travnja 2011.

I. PRIJEVOD TEKSTA

Uz pomoć rječnika prevedi tekst. Riječi označene brojem naći ćeš u komentaru.

Apolon je stigao u Delfe kako bi ondje osnovao svoje svetište koje će postati najznačajnije proročište.

Φοῖβος Ἀπόλλων¹, τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς² υἱός, ἦκεν εἰς Δελφοὺς³ τὸ ἱερόν⁴ ποιήσων⁵. „Ἐνθάδε⁶ δὴ“ ἔφη, „τὸ μαντεῖον κατασκευάσω ὑμῖν, ὧ ἄνθρωποι, οἱ τὴν πίονα⁷ Πελοπόννησον καὶ τὴν Εὐρώπην οἰκεῖτε. Πᾶσι δ' ἐγὼ θεία βουλῆ βοηθήσω, ἐὰν⁸ ἀπορῆτε⁹.“ Ὁ δράκων¹⁰ Πύθων¹¹ τὸ ὄνομα¹² τότε ἐφύλαττε τὸ χωρίον. Τοῦτον δ' ὁ Ἀπόλλων φονεύσας τὸ μαντεῖον τε καὶ τὸν ναὸν ἔκτισεν¹³. Ἀπὸ τούτου¹⁴ τὸν Ἀπόλλωνα Πύθιον¹⁵ καλοῦσι¹⁶, τὴν δὲ μάντιν αὐτοῦ Πυθίαν. Τὸν μὲν πρῶτον τοῦ Ἀπόλλωνος ναὸν λέγουσιν¹⁷ ἀπὸ δάφνης γενέσθαι¹⁸, τὸν δὲ δεύτερον¹⁹ ἀπὸ τε τοῦ κηροῦ τῶν μελισσῶν καὶ ἐκ πτερωῶν²⁰.

KOMENTAR: 1. Φοῖβος, ου, ὁ = Feb; 2. Λητώ, οῦς, ἡ = Leta; 3. Δελφοί, ὦν, οἱ = Delfi; 4. ποιήσων, prevedi namjernom rečenicom; 5. τὸ ἱερόν = svetište; 6. ἐνθάδε = ondje; 7. πίονα, ονος = plodan; 8. ἐὰν = ako; 9. ἀπορῆτε = biti u nedoumici; 10. δράκων, οντος, ὁ = zmaj; 11. Πύθων, ωνος, ὁ = Piton; 12. τὸ ὄνομα = po imenu; 13. ἔκτισεν, od gl. κτίζω; 14. ἀπὸ τούτου = od tada; 15. Πύθιος, 3 = Pitski, 16. καλέω, dolazi s 2 akuzativa; 17. λέγω - gl. glagol od ACI τὸν μὲν πρῶτον ναὸν... λέγουσιν... γενέσθαι...; 18. γενέσθαι = (da) je nastao; 19. τὸν δὲ δεύτερον (tj. ναόν), nastavak ACI; 20. πτερά, ὦν, τό = perje

max	28
-----	----

PRIJEVOD:

II. GRAMATIKA

1. Riječima iz teksta odredi oblik i funkciju u rečenici.

	oblik	funkcija
<i>βοηθήσω</i>		
<i>τὸ χωρίον</i>		
<i>ἀπὸ δάφνης</i>		

max 6

2. Navedene riječi stavi u suprotan broj u istom padežu.

Riječ	Riječ u suprotnom broju, ali u istom padežu
<i>ὁ υἱός</i>	
<i>πᾶσι</i>	
<i>ὁ δράκων</i>	
<i>τὴν μάντιν</i>	

max 4

3. Napiši aorist navedenih glagola iz teksta u istom licu, broju i stanju.

Glagol	Aorist u istom licu, broju i stanju
<i>οἰκεῖτε</i>	
<i>βοηθήσω</i>	
<i>ἐφύλαττε</i>	

max 3

4. Napravi ispravne sintagme povezujući svaku riječ s lijeve strane s jednom na desnoj strani.

1. τοῦτο	A. αἱ μητέρες
2. αὐται	B. τῶν ἀνδρώπων
3. τούτοις	C. τὸ ἱερόν
4. τούτων	D. τοῦ χώρου
5. ταύτας	E. τοῖς λόγοις
	F. τὰς γυναῖκας
	G. τὸν ἄνθρωπον

max 5

5. Popuni praznine odgovarajućim oblikom imenice Ζεῦς.

- a) Ὅμηρος τὸν _____ πατέρα ἀνδρῶν καὶ θεῶν ὠνόμαζε.
 b) _____ πάτερ, σῶσον ἡμᾶς!

max 2

III. CIVILIZACIJA

1. Poveži imena Muza s granama umjetnosti ili znanosti koje predstavljaju.

1. Klio	A. epsko pjesništvo
2. Talija	B. astronomija
3. Melpomena	C. tragedija
4. Erato	D. komedija
5. Kaliopa	D. glazba
	E. ljubavna lirika
	F. povijest

max	5	
------------	----------	--

2. Leta, majka Apolona i _____ pobjegla je na otok _____ kako bi se spasila Herine ljubomore.

max	2	
------------	----------	--

3. U premetaljci se krije naziv planine ispod koje se nalaze Delfi. Pronađi ga!

RAPSAN _ _ _ _ _

max	1	
------------	----------	--

4. Prema vjerovanju, Delfi predstavljaju *ὀμφαλὸς γῆς*, tj. _____ svijeta.

max	1	
------------	----------	--

5. Koji izraz **nije** pisao na Apolonovu hramu u Delfima? a) *γνώθι σεαυτόν*
b) *οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα*
c) *μηδὲν ἄγαν*

max	1	
------------	----------	--

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD TEKSTA

Φοῖβος Ἀπόλλων τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς υἱὸς	Feb Apolon, Zeusov i Letin sin,	1
ἦκεν εἰς Δελφοῦς	dođe u Delfe	1
τὸ ἱερόν ποιήσω	da napravi svetište.	1
„Ἐνθάδε δὴ“ ἔφη	Ovdje, reče,	1
„τὸ μαντεῖον κατασκευάσω	sagradit ću svetište	1
ὑμῖν, ὦ ἄνθρωποι,	vama, ljudi,	1
οἱ οἰκεῖτε	koji nastavate	1
τὴν πῖονα Πελοπόννησον καὶ τὴν Εὐρώπην.	bogati Peloponez i Europu.	1
Πᾶσι δ' ἐγὼ	Svima ću ja	1
θεῖα βουλῆ	božanskim savjetom	1
βοηθήσω,	pomoći	1
εἰάν ἀπορῆτε.“	ako budete u nevolji.	1
Ὁ δράκων Πύθων τὸ ὄνομα	Zmaj po imenu Piton	1
τότε ἐφύλαττε τὸ χωρίον.	tada je čuvao taj kraj.	1
Τοῦτον δ' ὁ Ἀπόλλων	Njega Apolon	1
φονεύσας	ubivši	1
τὸ μαντεῖον τε καὶ τὸν ναὸν	proročište i hram	1
ἔκτισεν.	sagradi.	1
Ἀπὸ τούτου τὸν Ἀπόλλωνα	Od tada Apolona	1
Πύθιον καλοῦσι	nazivaju / zovu Pitski / Pitskim,	1
τὴν δὲ μάντιν αὐτοῦ Πυθίαν	a njegovu svećenicu Pitija / Pitijom.	1
Τὸν μὲν πρῶτον ναὸν λέγουσιν	Kažu da je prvi hram	1
τοῦ Ἀπόλλωνος	Apolonov	1
ἀπὸ δάφνης γενέσθαι,	nastao od lovora	1
τὸν δὲ δεύτερον	a drugi	1
ἀπὸ τε τοῦ κηροῦ	od voska	1
τῶν μελισσῶν	pčela	1
καὶ ἐκ πτεροῶν.	i perja.	1

ukupno 28

II. GRAMATIKA

1. 1./sg. fut. akt./predikat; A. sg. sr. rod/direktni (bliži, izravni) objekt; G.sg. ž. rod/priložna oznaka	6
2. οἱ υἱοί; παντί; οἱ δράκοντες; τὰς μάντις	4
3. ᾤκησατε; ἐβοήθησα; ἐφύλαξε	3
4. 1./C.; 2./A.; 3./E.; 4./B.; 5./F.	5
5. a) Δία; b) Ζεῦ	2
ukupno	20

III. CIVILIZACIJA

1. 1./F.; 2./D.; 3./C.; 4./E; 5/A	5
2. Artemide, Del	2
3. PARNAS	1
4. pupak	1
5. b) οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα	1
ukupno	10

PRIJEVOD:	28 BODOVA
GRAMATIKA:	20 BODOVA
CIVILIZACIJA:	10 BODOVA
<hr/>	
UKUPNO:	58 BODOVA

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		GRAMATIKA		CIVILIZACIJA	
BODOVI	%	BODOVI	%	BODOVI	%
1	1,79	1	1,25	1	2,50
2	3,57	2	2,50	2	5,00
3	5,36	3	3,75	3	7,50
4	7,14	4	5,00	4	10,00
5	8,93	5	6,25	5	12,50
6	10,71	6	7,50	6	15,00
7	12,50	7	8,75	7	17,50
8	14,29	8	10,00	8	20,00
9	16,07	9	11,25	9	22,50
10	17,86	10	12,50	10	25,00
11	19,64	11	13,75		
12	21,43	12	15,00		
13	23,21	13	16,25		
14	25,00	14	17,50		
15	26,79	15	18,75		
16	28,57	16	20,00		
17	30,36	17	21,25		
18	32,14	18	22,50		
19	33,93	19	23,75		
20	35,71	20	25,00		
21	37,50				
22	39,29				
23	41,07				
24	42,86				
25	44,64				
26	46,43				
27	48,21				
28	50,00				

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 50% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose po 25% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 20 bodova na prijevodu, što iznosi 35,71%, 10 bodova na gramatici, što iznosi 12,50%, te 8 bodova na civilizaciji, što je 20,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $35,71 + 12,50 + 20,00 = 68,21\%$.